

Múzeumi tanulás a mentális és fizikai egészség szolgálatában [Museum Learning in the Service of Mental and Physical Health]

*Dr. Koltai Zsuzsa, Pécsi Tudományegyetem, Bölcsész- és
Társadalomtudományi Kar, Humán Fejlesztési és Művelődéstudományi Intézet,
Művelődéstudományi Tanszék
koltai.zsuzsa@pte.hu*

Kulcsszavak [Keywords]: múzeumi tanulás, mentális egészség, fizikai egészség, jóllét
[museum learning, mental health, physical health, well-being]

Absztrakt

A múzeumok társadalomban betöltött szerepe napjainkra jóval túlmutat a tárgyi és szellemi örökség gyűjtésén, megőrzésén, kutatásán, kiállításokon és egyéb formában való bemutatásán. Az elmúlt évtizedekben a múzeumok kiállításai, programjai, szolgáltatásai keresztül egyre változatosabb formában vállalják fel a társadalom szolgálatát. Amellett, hogy a múzeumok tudásközvetítő funkciója napjainkra olyan célokhoz rendelődik, mint a fenntarthatóság és a sokszínűség előmozdítása, az inkluzivitás biztosítása és a közösségek bevonása, az elmúlt években új trendként a múzeumok mind hangsúlyosabban jelennek meg, mint az egészségmegőrzésben, sőt, egészségügyi problémák kezelésében fontos szerepet betöltő intézmények. A múzeumi demencia programoktól kezdve, a stresszkezelést támogató tevékenységeken át, a traumák feldolgozását elősegítő múzeumi terápiás foglalkozásokig bezárólag számos, az egészség szolgálatában álló program és kezdeményezés jelent meg a világ múzeumaiban az elmúlt két évtizedben.

Az előadás mellett, hogy nemzetközi és hazai példák alapján felvázolja a mentális és fizikai jóllét múzeumi előmozdításának lehetőségeit és kurrens trendjeit, meghatározza az egészség megőrzését célzó múzeumi tanulási programok főbb típusait, specifikumait és jellemző módszereit.

Abstract

Nowadays, the role of museums in society goes far beyond the collection, preservation, research, exhibitions and other forms of presentation of tangible and intangible heritage. In recent decades, museums have served society in an increasingly diverse form through their exhibitions, programs and services. Today, the knowledge transfer function of museums is assigned to goals such as promoting sustainability and diversity, ensuring inclusivity and involving communities. In recent years, it can be defined as a new trend that museums appear more and more prominently as institutions playing an important role in the preservation of health and the treatment of health problems. From dementia programs in museums, through activities supporting stress

management, to museum therapy sessions that promote the processing of trauma, numerous programs and initiatives in the service of health have appeared in museums around the world in the last two decades.

Based on international and Hungarian examples, the presentation outlines the possibilities and current trends of promoting mental and physical well-being in museums, and defines the main types, specifics and typical methods of museum learning programs aimed at preserving health.